

Handläggare
Ylva Kuylenstierna
Telefon: 08-508 242 52

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd
2022-09-29

Otillåten påverkan av myndighetsutövning

Svar på tilläggsuppdrag

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på tilläggsuppdraget.

Sammanfattning

Förvaltningen har fått ett tilläggsuppdrag från stadsdelsnämnden som innebär att förvaltningen ska synliggöra skillnader mellan kvinnor och mäns utsatthet vid otillåten påverkan i socialtjänsten.

Under sommaren 2022 skickades en enkät från förvaltningens HR-avdelning till 360 medarbetare i förvaltningen med frågor om deras upplevelser av otillåten påverkan. Av enkätsvaren framkommer att 20 % av förvaltningens medarbetare någon gång i sitt nuvarande arbete har utsatts för otillåten påverkan i sin tjänsteutövning. Bland socialtjänstens medarbetare uppgick siffran till 28,9 %. 83 % av respondenterna från socialtjänstavdelningen var kvinnor vilket stämmer överens med andelen kvinnor som arbetar inom förvaltningen i stort. Förvaltningen kan utläsa att det finns vissa skillnader gällande kvinnor och mäns utsatthet när det gäller otillåten påverkan i socialtjänsten. Det är dock fler kvinnor än män bland respondenterna.

Bakgrund

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Feministiskt initiativ lämnade den 27 januari 2022 en skrivelse till förvaltningen att besvara. Frågorna rörde förvaltningens arbete för att motverka underrapporteringar av otillåten påverkan i stadens incidentrapporteringssystem, hur förvaltningen arbetar med mångfald- och representationsfrågor inom socialtjänsten samt förvaltningens arbete för att minska socialtjänstens personalomsättning. Förvaltningen besvarade frågeställningarna i ett tjänsteutlåtande med diarienummer SKHLM 2022/92-2. Stadsdelsnämnden beslutade den 30 maj 2022 att godkänna förvaltningens svar på skrivelsen och att samtidigt ge förvaltningen i tilläggsuppdrag att synliggöra skillnaden mellan

kvinnor och mäns utsatthet för våld, hot och otillbörlig påverkan i socialtjänsten.

Ärendet

Skrivelsen berör skillnader mellan kvinnor och mäns utsatthet för våld, hot och otillbörlig påverkan bland socialtjänstens medarbetare.

Förvaltningen har i tidigare svar på skrivelse med diarienummer SKHLM 2022/92-2 beskrivit förvaltningens arbete med att motverka underrapportering av otillåten påverkan.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för socialtjänst.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Skärholmens stadsdelsförvaltning har valt att följa den definition av *otillåten påverkan mot myndigheter och organisationer* som bland annat BRÅ använder sig av. Otillåten påverkan används som samlingsnamn för allvarliga trakasserier, hot, våld mot person eller egendom, som utöver att vara ett stort arbetsmiljöproblem riskerar att påverka den enskilde tjänstemannens myndighetsutövning och som därför i förlängningen kan utgöra ett hot mot demokratin. Med otillåten påverkan avses också korruption i form av otillbörliga erbjudanden. Begreppet otillåten påverkan kan innebära en rad olika handlingar som syftar till att påverka förvaltningens medarbetare i tjänsteutövning såsom trakasserier, hot, fysiskt våld mot person eller korruption.

Att ta fram statistik för socialsekreterare och biståndshandläggare, ökar möjligheten till träffsäkerhet i jämställdhetsarbetet.

Förvaltningen för i nuläget statistik på inkomna incidenter kring otillåten påverkan i rapporteringssystemet IA. Systemet sorterar dock inte anmälningarna på kön vilket begränsar förvaltningens möjligheter att analysera rapporteringarna utifrån detta perspektiv.

Under sommaren 2022 skickades en enkät från förvaltningens HR-avdelning till 360 medarbetare i förvaltningen med frågor om deras upplevelser av otillåten påverkan. Svarsfrekvensen bland de tillfrågade var 100 %. Av enkätsvaren framkommer att 20 % av förvaltningens medarbetare någon gång i sitt nuvarande arbete har utsatts för otillåten påverkan i sin tjänsteutövning. Bland socialtjänstens medarbetare uppgick siffran till 28,9 %. Majoriteten av respondenterna har utsatts av klienten själv eller dennes anhörig.

Förvaltningen kan utläsa att det finns vissa skillnader gällande kvinnor och mäns utsatthet när det gäller otillåten påverkan i socialtjänsten. Det är fler kvinnor än män bland respondenterna. Bland de medarbetare i socialtjänsten som uppgett att de någon

gång utsatts för otillåten påverkan i sitt arbete var 30,9 % kvinnor (25 stycken) och 18,8 % män (3 stycken). Bland både kvinnor och män är trakasserier och/eller subtila hot den vanligaste formen av otillåten påverkan man utsatts för. Bland de som utsatts för hot och/eller våld är den procentuella fördelningen mellan män och kvinnor relativt jämn, 36 % för kvinnor och 33,3 % för män. 8 % av kvinnorna har uppgett att de någon gång blivit utsatta för någon form av skadegörelse, vilket ingen av männen har uppgett att de utsatts för.

Jämställdhetsanalys

Socialt arbete är en kvinnodominerad sektor vilket även avspeglar sig bland respondenterna av denna enkät. 83 % av respondenterna från socialtjänstavdelningen var kvinnor vilket stämmer överens med andelen kvinnor som arbetar i förvaltningen i stort.

Patrik Åhnberg
Stadsdelsdirektör
Skärholmens
stadsdelsförvaltning

Anna Toll
Avdelningschef
Skärholmens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Resultat, enkätundersökning

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Patrik Åhnberg, Stadsdelsdirektör	2022-09-07
Anna Toll, Avdelningschef	2022-09-06